

P r e d l o g

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POSREDOVANJU*

Član 1

U Zakonu o posredovanju („Službeni list RCG“, broj 30/05) član 1 mijenja se i glasi:

„Ovim zakonom uređuje se postupak posredovanja u građansko-pravnim sporovima, uključujući i sporove iz porodičnih, privrednih, radnih i drugih imovinsko-pravnih odnosa fizičkih i pravnih lica, kao i status Centra za posredovanje, postupak izdavanja licence za rad posrednika i posredovanje u prekograničnim sporovima.“

Član 2

U članu 11 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

„5) **međunarodno posredovanje** je posredovanje u sporovima sa elementom inostranosti.“

Član 3

Poslije člana 11 dodaje se novo poglavlje i šest novih članova koji glase:

„Ia. CENTAR ZA POSREDOVANJE

Osnivanje

Član 11a

Radi vršenja stručnih i administrativnih poslova u vezi sa posredovanjem osniva se Centar za posredovanje, kao posebna organizacija, sa svojstvom pravnog lica (u daljem tekstu: Centar).

Centar osniva Vlada Crne Gore.

Aktom o osnivanju Centra uređuju se: organi Centra, nadležnost i način njihovog izbora, mandat, sredstva za osnivanje i rad, način donošenja statuta i drugih akata i druga pitanja od značaja za rad Centra.

Sjedište Centra je u Podgorici.

Centar može imati organizacione jedinice u drugim mjestima u Crnoj Gori.

Poslovi Centra

Član 11b

Centar, kao javna ovlašćenja, vrši sljedeće poslove:

- 1) zastupa i štiti interese posrednika;
- 2) obezbjeđuje uslove i pruža pomoć za sprovođenje postupaka posredovanja;
- 3) sprovodi obuke za posrednike u skladu sa programom obuke;
- 4) priprema stručne priručnike, informatore i druge publikacije iz oblasti posredovanja;
- 5) organizuje stručne i naučne skupove iz oblasti posredovanja;
- 6) informiše stručnu i širu javnost o posredovanju;
- 7) vodi evidenciju o postupcima posredovanja;

- 8) izdaje uvjerenja o završenoj obuci za posrednike i vodi evidenciju o izdatim uvjerenjima;
- 9) utvrđuje iznos naknade za izdavanje uvjerenja o završenim obukama za posrednike;
- 10) donosi Etički kodeks za posrednike i druge opšte akte;
- 11) stara se o primjeni Etičkog kodeksa posrednika, statuta Centra i drugih opštih akata i
- 12) druge poslove određene zakonom.

Organi Centra

Član 11c

Organi Centra su upravni odbor i izvršni direktor.
Statutom Centra mogu se predvidjeti i drugi organi.

Akti Centra

Član 11d

Centar donosi statut i druga opšta akta.

Na statut Centra i akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji saglasnost daje organ uprave nadležan za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Finansiranje Centra

Član 11e

Centar se finansira iz Budžeta Crne Gore i od:

- 1) prihoda ostvarenih izdavanjem uvjerenja o završenim obukama za posredovanje i
- 2) drugih prihoda ostvarenih u skladu sa zakonom.

Nadzor nad Centrom

Član 11f

Nadzor nad radom Centra vrši Ministarstvo.

Centar je dužan da svake godine podnosi Ministarstvu izvještaj o radu, koji sadrži podatke o sprovedenim postupcima posredovanja, opštu ocjenu rada posrednika i ocjenu stanja i predlog mjera za unapređenje posredovanja.“

Član 4

Naziv poglavlja II i čl. 12 do 21 mijenjaju se i glase:

„II. POSREDNICI

Uslovi

Član 12

Posrednik može biti lice koje ispunjava zakonom propisane opšte uslove za rad u državnim organima i sljedeće posebne uslove:

- da ima visoku školsku spremu;
- da ima najmanje pet godina radnog iskustva;
- da je završilo odgovarajući program obuke za posredovanje;

- da nije osuđivano za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje posredovanja i
- da mu nije izrečena mjera bezbjednosti zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti.

Stranac koji je ovlašćen da obavlja poslove posredovanja u drugoj državi može voditi postupak međunarodnog posredovanja u Crnoj Gori, u pojedinim slučajevima, pod uslovom uzajamnosti.

Program obuke

Član 13

Lice koje je završilo obuku po programu obuke za posredovanje u krivičnim stvarima može biti posrednik u krivičnim stvarima.

Lice koje je završilo obuku po programu obuke za posredovanje u građanskim stvarima može biti posrednik u građanskim stvarima.

Program obuke i st. 1 i 2 ovog člana, kao i način njegovog sprovođenja propisuje Ministarstvo.

Licenca

Član 14

Licencu za rad posredniku (u daljem tekstu: licenca) izdaje Ministarstvo.

Pravo na dobijanje licence ima lice koje ispunjava uslove iz člana 12 stav 1 ovog zakona.

Licenca se izdaje na vrijeme od tri godine.

Obrazac licence propisuje Ministarstvo.

Postupak utvrđivanja uslova

Član 15

Zahtjev za izdavanje licence sa dokazima o ispunjavanju uslova iz člana 12 stav 1 ovog zakona, kandidat podnosi Centru.

Centar utvrđuje da li kandidat ispunjava uslove za izdavanje licence.

Kad Centar utvrdi da kandidat ispunjava uslove iz člana 12 stav 1 ovog zakona, podnosi obrazloženi predlog za izdavanje licence Ministarstvu.

Ministarstvo izdaje licencu u roku od 15 dana od dana prijema predloga.

Ukoliko kandidat ne ispunjava uslove iz člana 12 stav 1 ovog zakona, Centar o tome obavještava Ministarstvo, koje donosi odluku u roku od osam dana od dana prijema obavještenja.

Obnavljanje licence

Član 16

Zahtjev za obnavljanje licence posrednik podnosi Centru najkasnije tri mjeseca prije isteka roka važenja licence.

O zahtjevu iz stava 1 ovog člana odlučuje Ministarstvo, na predlog Centra, u roku od 15 dana od dana prijema predloga.

Prilikom odlučivanja o obnavljanju licence posebno će se cijeniti:

- broj završenih postupaka posredovanja;
- pohađanje obuka za posrednike u toku jedne godine,
- odbijanje za postupanje u postupcima posredovanja;
- poštovanje Etičkog kodeksa posrednika i ispunjavanje obaveza propisanih ovim zakonom od strane posrednika.

Prestanak važenja licence

Član 17

Licenca prestaje da važi:

- istekom vremena na koje je izdata;
- kad posrednik to zatraži;
- ako se utvrdi da prilikom izdavanja licence posrednik nije ispunjavao uslove iz člana 12 stav 1 ovog zakona;
- ako se utvrdi da posrednik više ne ispunjava uslove iz člana 12 stav 1 ovog zakona;
- ako se utvrdi da posrednik obavlja poslove suprotno zakonu.

Postupak utvrđivanja prestanka važenja licence

Član 18

Zahtjev za prestanak važenja licence podnosi posrednik.

Inicijativu za utvrđivanje prestanka važenja licence može podnijeti državni tužilac, sudija, stranka u postupku ili drugo zainteresovano lice.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana i obrazložena inicijativa iz stava 2 ovog člana podnosi se Centru koji kad utvrdi postojanje razloga za prestanak važenja licence podnosi obrazloženi predlog Ministarstvu.

O prestanku važenja licence odlučuje Ministarstvo.

Sudska zaštita

Član 19

Protiv odluke kojom se odbija zahtjev za izdavanje, odnosno obnavljanje licence, i odluke kojom se utvrđuje da prestaje da važi licenca može se pokrenuti upravni spor.

Registar

Član 20

Posrednik koji je dobio licencu upisuje se u registar posrednika koji vodi Ministarstvo (u daljem tekstu: Registar).

Registar se objavljuje na internet stranici Ministarstva i Centra.

Registar se vodi u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti.

Sadržinu i obrazac Registra propisuje Ministarstvo.

Spisak posrednika

Član 21

Ministarstvo na osnovu Registra dostavlja sudovima i državnim tužilaštvima spisak posrednika za posredovanje u građanskim stvarima i spisak posrednika za posredovanje u krivičnim stvarima.

Spisak posrednika iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o imenu i prezimenu posrednika, adresi, broju telefona i e-mail adresi.

Posrednik je dužan da obavijesti Ministarstvo o promjeni podataka iz stava 2 ovog člana.“

Član 5

Član 22 briše se.

Član 6

Poslije člana 27 dodaje se novi član koji glasi:

„Upućivanje na posredovanje

Član 27a

Sud je dužan da uputi stranke na sastanak sa posrednikom koji će se održati prije zakazivanja pripremnog ročišta ili prvog ročišta za glavnu raspravu u sljedećim slučajevima:

- 1) kad je to predviđeno posebnim zakonom;
- 2) kad ocijeni da je to u najboljem interesu djeteta o čijim pravima i interesima odlučuje;
- 3) kad je započela parnica u imovinsko-pravnim sporovima u kojima se zahtijeva ispunjenje obaveze na činidbu, i to u:
 - sporovima u kojima je tužena Crna Gora,
 - sporovima male vrijednosti,
 - privrednim sporovima,
 - sporovima u kojima se na jednoj strani pojavljuje više od pet stranaka,
 - sporovima za podjelu imovine bračnih drugova.

Posrednika za sastanak iz stava 1 ovog člana određuje Centar po redoslijedu sa spiska posrednika iz člana 21 ovog zakona.

Upućivanje na sastanak sa posrednikom ne sprječava zakazivanje pripremnog ročišta ili prvog ročišta za glavnu raspravu.

Sud neće uputiti stranke na sastanak sa posrednikom u slučaju kad stranke dostave dokaz da su pokušale da spor riješe posredovanjem ili na drugi miran način, prije pokretanja sudske postupke.

Sastanku sa posrednikom obavezna su da prisustvuju lica iz spornog odnosa. Sastanku mogu prisustvovati i njihovi zakonski zastupnici i punomoćnici.

Posrednik upoznaje prisutne sa pravilima posredovanja, ulogom posrednika, troškovima postupka posredovanja i pruža sve druge informacije koje se od njega zatraže radi donošenja odluke o sprovođenju postupka posredovanja.“

Član 7

U članu 29 riječ „Komisija“ zamjenjuje se riječju „Centar“.

Član 8

Član 39 mijenja se i glasi:

„Troškovi postupka posredovanja moraju biti srazmjerni složenosti i značaju pitanja koja su predmet posredovanja.

Ako su stranke tokom sudskog postupka upućene na postupak posredovanja, odredbe Zakona o parničnom postupku koje se odnose na oslobađanje od plaćanja troškova postupka shodno se primjenjuju i na postupak posredovanja.

Ako se stranke nijesu drugačije sporazumjele, svaka stranka snosi svoje troškove, a zajedničke troškove stranke snose na jednake dijelove.

Zajedničke troškove postupka posredovanja čine nagrada za rad posrednika i naknada troškova koje je posrednik imao u postupku posredovanja.

Visinu nagrade za rad i naknade troškova posrednika određuje Vlada, na predlog Ministarstva.“

Član 9

Poslije člana 40 dodaje se novi član koji glasi:

„Međunarodno posredovanje

Član 40a

Postupak međunarodnog posredovanja sprovodi se u sporovima sa elementom inostranosti, a naročito:

- 1) kad stranke u vrijeme postizanja saglasnosti o posredovanju imaju prebivalište ili sjedište u različitim državama;
- 2) u slučaju kad država u kojoj stranke imaju prebivalište ili sjedište nije država u kojoj treba da se izvrši pretežan dio obaveza iz sporonog odnosa odnosno država sa kojom je predmet spora najuže povezan;
- 3) ako su se stranke izričito sporazumjele da je spor vezan za više država.

Kad se postupak međunarodnog posredovanja iz stava 1 ovog člana vodi u Crnoj Gori, primjenjuju se odredbe ovog zakona, osim ako su se stranke izričito sporazumjele da će se voditi po drugim pravilima.“

Član 10

Poslije člana 49 dodaje se novo poglavlje i četiri nova člana koji glase:

„IVa. POSREDOVANJE U PREKOGRANIČNIM SPOROVIMA

Prekogranični spor

Član 49a

Odredbe ovog zakona primjenjuju se u postupcima posredovanja u prekograničnim sporovima u građanskim i trgovačkim stvarima.

Prekogranični spor je spor u kojem jedna od stranaka ima prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici Evropske unije (u daljem tekstu: država članica), a u kojoj ga druga stranka nema na dan kad:

- su se stranke sporazumjele o posredovanju nakon što je došlo do spora;
- je sud odredio posredovanje;

- je po nacionalnom zakonu nastala obaveza posredovanja;
- je sud kojem je podnesena tužba uputio stranke na posredovanje.

Prebivalište odnosno sjedište u prekograničnom sporu **Član 49b**

Prilikom odlučivanja da li stranka ima prebivalište na području države članice pred čijim se sudom vodi postupak, sud će primijeniti pravo Crne Gore.

Ako stranka nema prebivalište u državi članici pred čijim se sudom vodi postupak, za odlučivanje da li stranka ima prebivalište u drugoj državi članici, sud će primijeniti pravo te države članice.

Privredno društvo ili drugo pravno lice ima sjedište u mjestu u kojem ima registrovano sjedište, sjedište organa upravljanja ili glavno mjesto poslovanja.

U odnosu na Ujedinjeno Kraljevstvo i Irsku registrovanim sjedištem smatra se registrovana kancelarija, a ako takva ne postoji mjesto osnivanja, a ako ni takvo mjesto ne postoji mjesto u skladu sa čijim je pravom društvo osnovano.

Za odlučivanje da li privredno društvo ima sjedište u državi članici pred čijim sudom se vodi postupak, sud će primijeniti pravo mjerodavno za rješavanje sukoba zakona.

Izvršenje sporazuma **Član 49c**

Ako država članica u skladu sa svojim propisima garantuje mogućnost strankama ili jednoj od njih, uz izričiti pristanak druge stranke, da pisani sporazum postignut posredovanjem u prekograničnom sporu postane izvršan, sud u Crnoj Gori će priznati i izvršiti takav sporazum u skladu sa članom 36 ovog zakona.

Ako je sadržaj sporazuma u državi članici unesen u neku drugu izvršnu ispravu, tako što ga je sud ili drugi nadležni organ potvrdio presudom, odlukom ili drugom izvršnom ispravom u skladu sa pravom države članice u kojoj je podnesen zahtjev, na priznanje izvršenja te izvršne isprave primjenjuju se pravila mjerodavna za priznanje izvršenja tih isprava.

O zahtjevu za priznanje i predlogu za izvršenje sporazuma iz stava 1 ovog člana u predmetima iz stvarne nadležnosti privrednih sudova nadležan je Privredni sud u Podgorici, a u ostalim predmetima Viši sud u Podgorici.

Primjena **Član 49d**

Odredbe ovog poglavlja ne primjenjuju se u odnosu na Kraljevinu Dansku.“

Član 11

Poslije člana 51 dodaju se tri nova člana koji glase:

„Član 51a

Posrednici koji su postavljeni u skladu sa Zakonom o posredovanju („Službeni list RCG“, broj 30/05) mogu podnijeti zahtjev za izdavanje licence u skladu sa ovim zakonom najkasnije u roku od 90 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Član 51b

Postupci posredovanja koji su započeti po Zakonu o posredovanju („Službeni list RCG“, broj 30/05), okončaće se po odredbama tog zakona.

Član 51c

Centar iz člana 11a ovog zakona osnovaće se u skladu sa ovim zakonom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Centar za posredovanje osnovan Odlukom o učešću Vlade Crne Gore u osnivanju Centra za posredovanje („Službeni list CG“, broj 3/07) nastavlja sa radom do osnivanja Centra iz stava 1 ovog člana.

Upravni odbor i izvršni direktor Centra za posredovanje imenovani prije stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju sa radom do imenovanja upravnog odbora i izvršnog direktora Centra u skladu sa ovim zakonom.

Centar osnovan u skladu sa ovim zakonom preuzima imovinu i zaposlene Centra za posredovanje.“

Član 12

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. juna 2012. godine, osim odredaba poglavlja IVa koje će se primjenjivati od dana pristupanja Evropskoj uniji.

*U ovaj zakon prenesena je Direktiva 2008/52 EZ od 21. maja 2008. godine Evropskog parlamenta i Savjeta EU o određenim aspektima posredovanja u građanskim i trgovačkim stvarima.